

Podatek dochodowy od osób fizycznych

■ po zmianach ■ z komentarzem ekspertów

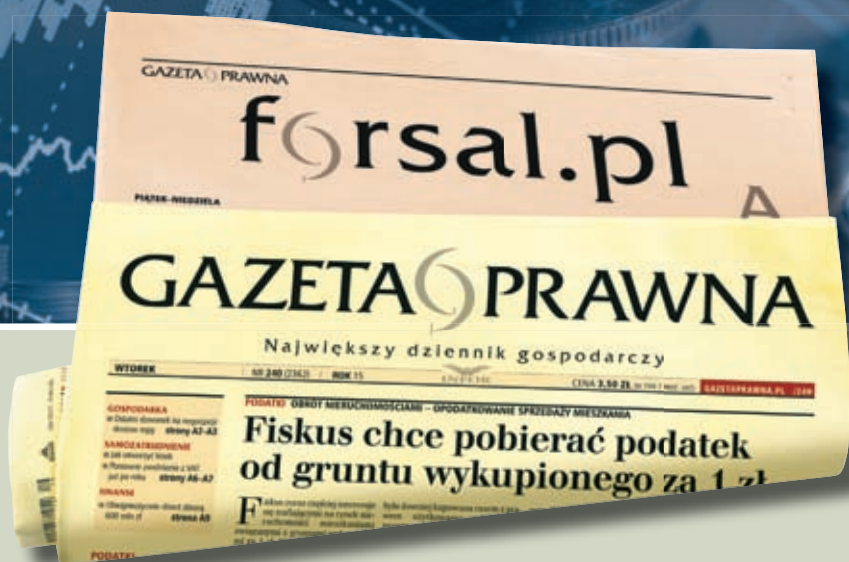
Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [ROBIbooks](#).

forsal.pl – finansowe strony Gazety Prawnej

Codziennie najświeższe, wiarygodne i kompletne informacje ze świata finansów, prawa i gospodarki, komentarze, analizy i opinie wybitnych specjalistów, porady dotyczące prowadzenia firmy i zarabiania pieniędzy

www.forsal.pl
www.gazetaprawna.pl

Teraz masz dostęp do informacji, gdzie chcesz i kiedy chcesz, 24 godziny na dobę

GAZETA PRAWNA

Podatek dochodowy od osób fizycznych

- po zmianach ■ z komentarzem ekspertów
- uwzględniono zmiany z Dz.U. Nr 220/2008

SPIS TREŚCI

KOMENTARZ	3
Interpelacje poselskie	11
Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych	15
Rozdział 1. Podmiot i przedmiot opodatkowania	17
Rozdział 2. Źródła przychodów	31
Rozdział 3. Zwolnienia przedmiotowe	45
Rozdział 4. Koszty uzyskania przychodów	71
Rozdział 4a. Opodatkowanie stron umowy leasingu	105
Rozdział 5. Szczegółne zasady ustalania dochodu	110
Rozdział 6. Podstawa obliczenia i wysokość podatku	123
Rozdział 7. Pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników	148
Rozdział 8. Zeznania podatkowe	181
Rozdział 9. Zmiany w przepisach obowiązujących	187
Rozdział 10. Przepisy przejściowe i końcowe	187
Załącznik nr 1. Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych	193
Załącznik nr 2. Tabela rodzajów i rozmiarów działów specjalnych produkcji rolnej oraz norm szacunkowych dochodu rocznego	199
Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (wyciąg) ..	201
Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (wyciąg)	203
Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (wyciąg) ..	206
Indeks	207

GAZETA PRAWNA

Adres redakcji: 01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72,

tel. (0 22) 530 40 40; www.gazetaprawna.pl

Redaktor naczelny Gazety Prawnej: Robert Lidke

Dyrektor artystyczny Gazety Prawnej: Dominika Raczkowska

Redaktor prowadzący: Piotr Wickowski

Redaktorzy merytoryczni: Anita Jackiewicz, Marek Kutarba

DTP: Agnieszka Borek

Biuro Reklamy: 01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72

tel. (0 22) 530 44 44; e-mail: reklama@infor.pl

Biuro Obsługi Klienta: 05-270 Marki, ul. Okólna 40,

tel. (0 22) 761 30 30, 0801 626 666, e-mail: bok@infor.pl

Druk: Abedik SA

Komentarz

Wprowadzenie zmian do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych miało przede wszystkim na celu ujednoczenie regulacji dotyczących podatku dochodowego. Przede wszystkim zrezygnowano z trzech stawek podatkowych, wprowadzając zapowiadane dwie (18% i 32%). Z oficjalnych wyjaśnień Ministerstwa Finansów wynika, że zasadniczym celem zmian w ustawie ma być zmniejszenie ubóstwa poprzez zmniejszenie obciążeń podatkowych. Wzrost dochodów gospodarstw domowych ma doprowadzić do wzrostu konsumpcji. W konsekwencji ewentualny spadek dochodów budżetowych związany z obniżeniem stawek podatkowych powinien zostać skompensowany wzrostem dochodów budżetowych z tytułu podatku od towarów i usług. Celem zmian jest ponadto ograniczenie szarej strefy. W ocenie Ministerstwa zmniejszenie obciążeń podatkowych powinno ponadto doprowadzić do zmniejszenia szarej strefy, zachęcając Polaków do podejmowania legalnej pracy.

Zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych od 2009 roku

Zmiana skali podatkowej (nowe stawki, nowe progi)

Najistotniejszą zmianą w ustawie jest likwidacja dotychczasowych trzech stawek podatkowych (19%, 30% i 40%) i wprowadzenie dwóch stawek 18% i 32%. Zmianie ulega również wysokość progu podatkowego. Od stycznia 2009 r. według wyższej stawki podatku (32%) opodatkowane są dochody przekraczające 85 528 zł. Wprowadzone zmiany odczują w praktyce podatnicy, których dochody przekraczały przynajmniej pierwszy próg podatkowy. I tak, przy zarobkach rzędu 5000 zł brutto miesięcznie skala obciążeń podatkowych zmniejszy się o ok. 1100 zł. Podatnicy, których dochody nie przekraczały do tej pory progu podatkowego, odczują zmianę jedynie w nieznaczny sposób, tzn. zaoszczędzą jedynie kilkaset złotych w skali roku. Z tego względu pojawiły się głosy, że zmiany te nie przyniosą żadnych wymiernych korzyści dla państwa, ponieważ doprowadzą z jednej strony do spadku dochodów budżetowych, z drugiej strony skorzystają na nich podatnicy, którzy żadnego wsparcia nie potrzebują. Doświadczenie innych krajów uczy jednak, że zmniejszenie obciążeń podatkowych co do zasady ma wpływ na ożywienie gospodarcze w kraju i w konsekwencji w długofalowej perspektywie będzie miało korzystny wpływ na dochody budżetowe.

Skala podatku dochodowego od osób fizycznych w 2009 roku

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	85 528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr
85 528		14 839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł

Brak korzystnych zmian dla firm – bez zmian w podatku liniowym

Należy zauważyć, że zmiana progów podatkowych może doprowadzić do zmniejszenia liczby przedsiębiorców korzystających z liniowej stawki podatku. Dotyczyć to będzie w szczególności przedsiębiorców, których roczne dochody nie będą przekraczać albo przekroczą nieznacznie nowy próg podatkowy. Ponadto, obniżając progi podatkowe, ustawodawca nie wprowadził żadnych nowych rozwiązań dla przedsiębiorców korzystających z liniowej stawki podatku, dlatego też najprawdopodobniej najmniejsze firmy zrezygnują w przyszłym roku z opodatkowania liniowego na rzecz opodatkowania na zasadach ogólnych.

Koszty z tytułu przeniesienia praw autorskich

Ministerstwo Finansów planowało również zmiany w rozliczeniu kosztów związanych z przenoszeniem praw autorskich. Po zmianach twórcom, osobom uzyskującym przychody z osobiście wykonywanej działalności oraz z niektórych praw majątkowych przysługiwałoby odliczenie kosztów w wysokości określonej dla pracowników. Plany te spotkały się jednak ze zdecydowanym sprzeciwem artystów. W konsekwencji zrezygnowano z wprowadzenia tych zmian.

Koszty uzyskania przychodów z tytułu najmu oraz innych umów o podobnym charakterze

Planowano również zmiany dotyczące ustalania kosztów uzyskania przychodów z tytułu najmu i umów o podobnym charakterze. Zmiana miała polegać na wprowadzeniu ryczałtowych 30% kosztów uzyskania przychodów. Zmiana nie została jednak uchwalona.

Koszty uzyskania przychodów w przypadku stosunku pracy

Koszty uzyskania przychodów w przypadku stosunku pracy w 2009 r. pozostają bez zmian.

Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku pracy (stosunków pokrewnych) stosowane w 2008 i 2009 r.

Koszty	Kwota miesięczna	Kwota roczna
Koszty w odniesieniu do przychodów uzyskiwanych z jednego zakładu pracy	111,25 zł	1335 zł
Koszty w odniesieniu do przychodów uzyskiwanych równocześnie od więcej niż jednego zakładu pracy		nie więcej niż 2002,05 zł
Koszty w odniesieniu do przychodów uzyskiwanych od jednego zakładu pracy podwyższone w związku z zamieszkiwaniem (stałym lub czasowym) podatnika poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy	139,06 zł	1668,72 zł
Koszty w odniesieniu do przychodów uzyskiwanych równocześnie od więcej niż jednego zakładu pracy, podwyższone w związku z zamieszkiwaniem (stałym lub czasowym) podatnika poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy		nie więcej niż 2502,56 zł

Pożyczki/kredyty indeksowane kursem waluty obcej

Bardzo istotną zmianą z punktu widzenia przedsiębiorców jest zrównanie w skutkach podatkowych kredytów (pożyczek) waloryzowanych kursem waluty obcej, z kredytami (pożyczkami) udzielanymi w walucie obcej (art. 23 ust. 1 pkt 8 lit. a oraz art. 14 ust. 2 pkt 7g ustawy). Od 2009 r. przychodami i odpowiednio kosztami uzyskania przychodów z działalności gospodarczej są wydatki pożyczkobiorcy na spłatę pożyczki waloryzowanej w walucie, gdy zwrócona kwota kapitału jest większa (koszt) bądź mniejsza (przychód) niż wartość udzielonej pożyczki. Analogicznie, przychody i koszty związane z udzielonymi pożyczkami rozliczać będą pożyczkodawcy. Przepis ten rozwiewa istniejące w poprzednim stanie prawnym kontrowersje dotyczące zaliczania do kosztów podatkowych kosztów finansowych związanych z obsługą kredytów waloryzowanych w walucie obcej. W obowiązującym do tej pory stanie prawnym organy podatkowe uznawały różnice związane ze zwrotem/udzieleniem pożyczki waloryzowanej za transakcje obojętne podatkowo, ponieważ tego typu koszty i przychody nie

stanowią różnic kursowych w rozumieniu prawa podatkowego. W konsekwencji podatnicy, którzy ponosili straty bądź korzyści ekonomiczne związane z tego typu transakcjami, nie mogli uwzględnić tych zdarzeń w rachunku podatkowym. Należy zauważyć, że przepis ten rozwiewa w zasadzie kontrowersje związane z udzielaniem pożyczek waloryzowanych w walucie obcej.

Nie rozstrzygnięta pozostała natomiast kwestia podatkowych skutków takich transakcji w przypadku innych kontraktów, np. umów leasingowych, factoringowych, które również często waloryzowane są na podstawie kursu waluty obcej. Ustawodawca pominął również sytuacje, w których wzajemne rozliczenia pomiędzy przedsiębiorcami indeksowane są kursem waluty obcej. Brak tych regulacji z całą pewnością doprowadzi do wielu kontrowersji związanych z podatkowym traktowaniem transakcji waloryzowanych w walucie obcej innych niż umowa pożyczki.

Koszty zaniechanych inwestycji

Istotną zmianą jest wykreślenie art. 23 ust. 1 pkt 35 ustawy, który stanowił, iż wydatki związane z zaniechanymi inwestycjami nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. Przepis ten powodował, że nawet w przypadku, gdy zaniechanie inwestycji było w pełni uzasadnione, np. w sytuacji gdy podatnik przewidywał, że nie przyniesie ona spodziewanych wcześniej korzyści, podatnicy mogli mieć problemy z zaliczeniem tego wydatku do kosztów podatków. Usunięcie tego zapisu oznacza w praktyce, iż koszty związane z zaniechanymi inwestycjami będą mogły stanowić koszty podatkowe, o ile jednak spełnią ogólne warunki kwalifikacji wydatku jako kosztu podatkowego, określone w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W związku z tą zmianą wprowadzono również zapis precyzujący moment rozliczenia w czasie zaniechanej inwestycji. Zgodnie z nowo wprowadzonym art. 22 ust. 5e, stosownie do którego koszty zaniechanej inwestycji mogą zostać rozliczone w momencie zbycia inwestycji bądź w dacie jej likwidacji.

Wspólne opodatkowanie małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci

Z dniem 1 stycznia 2009 r. zmianie uległa treść art. 6 ustawy. Do tej pory wspólnego rozliczenia mogli dokonać jedynie małżonkowie podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Od 2009 r. możliwe jest wspólne rozliczenie małżonków mających miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej bądź w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Konfederacji Szwajcarskiej. Wspólnie mogą rozliczyć się

małżonkowie, z których jeden podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w kraju innym niż Polska, a drugi ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej. Wspólne opodatkowanie możliwe jest jednak tylko po spełnieniu ściśle określonych w ustawie warunków, tj. 75% osiągniętych przez nich w danym roku podatkowym przychodów podlega opodatkowaniu na terytorium Polski, ponadto miejsce zamieszkania dla celów podatkowych musi być udokumentowane certyfikatem rezydencji.

Podobne regulacje wprowadzone zostały w odniesieniu do osób samotnie wychowujących dzieci mających rezydencję dla celów podatkowych w Państwie Członkowskim UE bądź na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Szwajcarii. Osoby te mogą rozliczyć się razem z dziećmi po spełnieniu przedstawionych wyżej warunków.

Ulga odsetkowa

Nowelizacja wprowadza również zmiany dotyczące tzw. ulgi odsetkowej. Zgodnie z nowelizacją z ulgi mogą skorzystać także osoby, które zdecydowały się na zaciągnięcie kredytu refinansowego, tzn. kredytu zaciągniętego na spłatę kredytu mieszkaniowego. Ponadto wprowadzone zostały precyzyjne zmiany dotyczące odliczania odsetek od kredytów konsolidacyjnych. Wprowadzony zapis zezwala na odliczenie tylko tej części kredytu, która została przekazana na cele mieszkaniowe. Rozwiewa to dotychczasowe wątpliwości dotyczące odliczania odsetek od tego typu kredytów.

Ulga meldunkowa

Znaczące zmiany zostały wprowadzone w odniesieniu do transakcji zbycia nieruchomości. Nowelizacja zakłada uchylenie zwolnienie z podatku PIT dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia nieruchomości i spółdzielczych praw do lokalu mieszkalnego (budynku) z tytułu zameldowania w zbywanej nieruchomości (lokalu) przez okres co najmniej 12 miesięcy przed dniem zbycia (tzw. „ulga meldunkowa”). Przepisy o „uldze meldunkowej” zachowają moc w stosunku do nieruchomości lub praw nabytych w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. Nowelizacja w miejsce likwidowanej „ulgi meldunkowej” wprowadza nowe zwolnienie dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia nieruchomości i ww. praw, przypominające zwolnienia obowiązujące przed 1 stycznia 2007 r. Nowym zwolnieniem objęte są dochody uzyskane z odpłatnego zbycia nieruchomości i ww. praw wydatkowane na własne cele mieszkaniowe w okresie dwóch lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie. Zgodnie

z art. 21 ust. 1 pkt 131 w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2009 r. zwolnieniem tym objęte są dochody z tego odpłatnego zbycia nieruchomości i ww. praw w wysokości odpowiadającej iloczynowi tego dochodu i udziału wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe w przychodzie z odpłatnego zbycia.

Udokumentowane wydatki na cele mieszkaniowe uwzględnia się do wysokości przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i ww. praw. Określony w ustawie katalog wydatków na cele mieszkaniowe ma charakter zamknięty i tylko one mogą być brane pod uwagę przy kalkulowaniu dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości. Zgodnie z art. 21 ust. 25 ustawy wydatkami na cele mieszkaniowe są również wydatki związane z nieruchomościami położonymi na terenie państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa znajdującego się na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii. Również wydatki związane ze spłatą kredytów i odsetek od kredytów udzielonych przez banki znajdujące się na obszarze ww. państw są traktowane jako wydatki na cele mieszkaniowe w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ulga prorodzinna

Od nowego roku podatkowego zmianie uległy zasady obliczania ulgi prorodzinnej. Do tej pory odliczeniu od podatku podlegała kwota równa iloczynowi liczby posiadanych dzieci i dwukrotności kwoty zmniejszającej podatek w pierwszym progu podatkowym. Ustawodawca nie przewidywał wymogu posiadania dziecka przez cały rok podatkowy, co w praktyce oznaczało możliwość odliczenia całej kwoty nawet w sytuacji, gdy dziecko urodziło się ostatniego dnia roku podatkowego. W świetle znowelizowanego art. 27f ust. 2 odliczeniu podlegać będzie kwota stanowiąca 1/6 kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję albo sprawował opiekę nad dzieckiem. Oznacza to, że od nowego roku podatkowego wysokość odliczenia zależeć będzie od czasu, przez jaki sprawowana będzie władza rodzicielska w ciągu roku podatkowego. Wysokość odliczenia będzie więc od tej pory odzwierciedlać rzeczywisty okres opieki nad dzieckiem, co z pewnością stanowi mniej korzystny zapis dla podatników.

Nowością jest wprowadzenie możliwości skorzystania z ulgi prorodzinnej przez osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w rodzinach zastępczych.

Rozliczenie składek na ubezpieczenie społeczne zapłaconych w innym kraju UE, EOG, w Szwajcarii

Zmiana ustawy wprowadza możliwość odliczenia od dochodu obowiązkowych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego zapłaconych na

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [ROBIbooks](#).